

Parlamentul României

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

EXPUNERE DE MOTIVE

pentru declararea zilei de 4 iunie Ziua Tratatului de la Trianon

Tratatul de la Trianon a fost semnat la data de 4 iunie 1920 între Puterile Aliate învingătoare în Primul Război Mondial și Ungaria, în calitate de stat succesori al Imperiului Austro-Ungar, stat învins în Primul Război Mondial. Tratatul a fost semnat în Palatul Marele Trianon de la Versailles de către 16 state aliante (inclusiv România), pe de o parte, și de Ungaria, pe de altă parte.

Tratatul a intrat în vigoare la 26 iunie 1921 și este parte integrantă a sistemului de tratate de pace de la Versailles, care au pus capăt primei conflagrații mondiale și au confirmat de drept mutațiile intervenite în relațiile internaționale, după lungi ani de conflict.

Tratatul a fost semnat pentru a stabili frontierele noului stat Ungaria cu vecinii săi: Austria, Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor (stat devenit ulterior Iugoslavia), România și Cehoslovacia. Tratatul de la Trianon a făcut parte din seria tratatelor încheiate la finalul Primului Război Mondial, celelalte fiind tratatele de pace încheiate de Puterile Aliate cu Germania (la Versailles, în 28 iunie 1919), Austria (la Saint Germain en Laye, în 10 septembrie 1919), Bulgaria (la Neuilly, în 27 noiembrie 1919) și cu Turcia.

Tratatul de la Trianon a însemnat nu doar consfințirea juridică a revenirii Transilvaniei la Patria Mamă, România, ci și confirmarea drepturilor politice și civile ale românilor care constituiau populația majoritară în acest teritoriu.

De asemenea, Tratatul de la Trianon a consacrat realizarea dreptului la autodeterminare al popoarelor din Imperiul Austro-Ungar, care a permis națiunilor care trăiau în acest imperiu să-și formeze, după Primul Război Mondial, propriile state naționale.

Tratatul reprezintă unul dintre instrumentele juridice fundamentale care guvernează desfășurarea relațiilor bilaterale româno - ungare. Respectarea prevederilor sale - și a celorlalte norme ale dreptului internațional relevante - este o condiție sine qua non a dezvoltării relațiilor dintre cele două state, în conformitate cu valorile unei Europe unite, a libertății, democrației, statului de drept și a solidarității. Astăzi, aproape toate statele succesoare ale Imperiului Austro-Ungar sunt membre ale Uniunii Europene. România și Ungaria au o relație de Parteneriat Strategic și sunt

parte integrantă a aceluiași sistem durabil de alianțe și contribuie împreună la construcția europeană actuală, care a dovedit că este capabilă să asigure condițiile optime de conviețuire pașnică în Europa.

Tratatul de la Trianon constituie un document politic și juridic de o importanță deosebită pentru națiunea română și un element esențial al realității geopolitice actuale la nivel european.

Pe de altă parte, în perioada recentă se înregistrează o serie de încercări de a impune o viziune distorsionată în ceea ce privește semnificația Tratatului de la Trianon. Orice încercare de rescriere a istoriei, de aducere în discuție a unor poziții revizioniste, nu poate fi acceptată astăzi, în Uniunea Europeană.

Având în vedere imperativul constant de a marca data semnării Tratatului și de a sublinia locul în istorie al acestui document, precum și de a combate tentativele de a impune o viziune denaturată a semnificației Tratatului, apreciem oportun declararea datei de 4 iunie ca Ziua Tratatului de la Trianon. Am propus utilizarea formulei cunoscute în cercetarea istorică și în conștiința civică, respectiv Ziua „Tratatului de la Trianon”, chiar dacă denumirea formală a actului este Tratatul de pace între Puterile Aliate și Asociate și Ungaria.

Propunerea legislativă urmărește declararea zilei de 4 iunie ca Ziua Tratatului de la Trianon și reglementarea măsurilor adecvate pentru marcarea corespunzătoare a acestei zile la nivel național și local. Reglementarea urmează modelul oferit de alte acte normative care marchează celebrarea unor momente simbolice, cum ar fi, cu titlu exemplificativ, Legea nr. 177/2013 privind declararea zilei de 14 mai Ziua dreptului internațional umanitar, publicată în M. Of. nr. 349 din 13 iunie 2013 sau Legea nr. 96/1998 privind proclamarea Zilei Drapelului Național, publicată în M. Of. nr. 90 din 22 mai 1998. Astfel, se propune ca, pentru marcarea Zilei Tratatului de la Trianon să se organizeze, la nivel național sau local, o serie de manifestări cultural-educative și științifice consacrate conștientizării semnificației și importanței Tratatului de la Trianon. Totodată, se propune stipularea ca autoritățile administrației publice centrale și locale să acorde sprijin pentru desfășurarea acestor manifestări. De asemenea, propunerea legislativă stipulează arborarea drapelului României la data de 4 iunie, de către autoritățile administrației publice centrale și locale.

Față de cele expuse mai sus, propunem spre dezbatere și adoptare această inițiativă legislativă.

În numele inițiatorilor,

Senator Titus CORLĂȚEAN

Senator Șerban NICOLAI